EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 12.6.2019
COM(2019) 276 final

# SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, EVROPSKEMU SVETU, SVETU, EVROPSKI CENTRALNI BANKI, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU, ODBORU REGIJ IN EVROPSKI INVESTICIJSKI BANKI

## Stanje priprav ukrepov za nepredvidljive razmere ob izstopu Združenega kraljestva iz Evropske unije

# SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, EVROPSKEMU SVETU, SVETU, EVROPSKI CENTRALNI BANKI, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU, ODBORU REGIJ IN EVROPSKI INVESTICIJSKI BANKI

## Stanje priprav ukrepov za nepredvidljive razmere ob izstopu Združenega kraljestva iz Evropske unije

### 1. UVOD

Združeno kraljestvo se je odločilo izstopiti iz Evropske unije, pri čemer se je sklicevalo na postopek iz člena 50 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). Na prošnjo Združenega kraljestva se je Evropski svet (člen 50) 11. aprila 2019[1] dogovoril o dodatnem podaljšanju[2] obdobja iz člena 50(3) PEU do 31. oktobra 2019[3]. Če bo Združeno kraljestvo sporazum o izstopu[4] ratificiralo pred 31. oktobrom 2019, se bo kot datum izstopa štel prvi dan meseca po zaključku ratifikacijskega postopka. Komisija še vedno meni, da je urejen izstop Združenega kraljestva iz Unije na podlagi sporazuma o izstopu najboljši izid.

Razen če Združeno kraljestvo ratificira sporazum o izstopu do 31. oktobra 2019 ali zaprosi za tretje podaljšanje, o čemer se Evropski svet (člen 50) soglasno dogovori, se obdobje na podlagi člena 50(3) PEU tedaj izteče. Združeno kraljestvo nato 1. novembra 2019 postane tretja država brez sporazuma za zagotovitev urejenega izstopa. Glede na stalno negotovost v zvezi z ratifikacijo s strani Združenega kraljestva in splošnih domačih razmer v Združenem kraljestvu ter v skladu s pristopom, ki ga je Evropski svet (člen 50) poudarjal v celotnem procesu, se morajo vsi akterji še naprej pripravljati na vse možne izide, vključno z izstopom brez sporazuma.

Evropski svet (člen 50) je sklenil, da pregleda napredek na svojem zasedanju dne 20. in 21. junija 2019. Kot prispevek k temu pregledu in spremljanje svojih štirih predhodnih sporočil o pripravljenosti na brexit in nepredvidljive razmere[5] Komisija v tem sporočilu evidentira ukrepe za pripravljenost in nepredvidljive razmere, ki so jih sprejele Evropska unija in 27 držav članic, učinek obdobja podaljšanja ter morebitno preostalo pripravljalno delo, ki ga je treba opraviti. Komisija poziva države članice in deležnike, naj izkoristijo podaljšanje roka za preverjanje, ali so vzpostavljeni vsi potrebni ukrepi za pripravljenost in nepredvidljive razmere.

Kot je Komisija že večkrat poudarila, ukrepi za nepredvidljive razmere lahko le ublažijo najznatnejše motnje izstopa brez sporazuma. Čeprav Komisija ne špekulira o možnih

---

1 Sklep Evropskega sveta (EU) 2019/584, UL L 101, 11.4.2019, str. 1.

2 Na prošnjo Združenega kraljestva se je Evropski svet 22. marca 2019 dogovoril o prvem podaljšanju (Sklep Evropskega sveta (EU) 2019/476, UL L 80I, 22.3.2019, str. 1).

3 Po drugi prošnji Združenega kraljestva za podaljšanje je Evropski svet 11. aprila 2019 sklenil tudi, da se sklep o podaljšanju do 31. oktobra 2019 preneha uporabljati 31. maja 2019, če Združeno kraljestvo do 22. maja 2019 ne bi bilo izvedlo volitev v Evropski parlament in ratificiralo sporazuma o izstopu. Ker Združeno kraljestvo ni ratificiralo sporazuma o izstopu do 22. maja 2019, je 23. maja 2019 izvedlo evropske volitve.

4 Sporazum o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL C 144 I, 25.4.2019, str. 1).

5 19.7.2018: COM(2018) 556 final/2, 13.11.2018: COM(2018) 880 final; 19.12.2018: COM(2018) 890 final; 10.4.2019: COM(2019) 195 final.

gospodarskih posledicah različnih scenarijev, je jasno, da bi imel izstop Združenega kraljestva brez sporazuma resen negativen gospodarski učinek in da bi bil ta učinek v Združenem kraljestvu sorazmerno veliko večji kot v državah članicah EU-27[6]. S pripravami držav članic in deležnikov bi se utegnila zmanjšati njihova posamična izpostavljenost negativnemu učinku izstopa brez sporazuma. Visoka raven pripravljenosti v vseh gospodarskih sektorjih bo prav tako ublažila negativni učinek.

Kot je navedeno v četrtem sporočilu o pripravljenosti na brexit z dne 10. aprila 2019[7], je Komisija pripravljena predlagati ukrepe finančne podpore za ublažitev vpliva na najbolj prizadetih območjih in sektorjih, pri čemer se upoštevajo razpoložljiva sredstva in vse prilagoditve na strani odhodkov in prihodkov proračuna EU, ki bi nastale z neurejenim izstopom. Za večjo takojšnjo podporo prizadetim zainteresiranim stranem pravila EU o državni pomoči omogočajo prožne rešitve za nacionalne ukrepe.

## 2. UKREPI EU ZA PRIPRAVLJENOST IN NEPREDVIDLJIVE RAZMERE USTREZAJO SVOJEMU NAMENU

Evropska unija je bila na izstop Združenega kraljestva pripravljena še pred prvotnim datumom izstopa (30. marec 2019). Obsežno delo, ki so ga pred tem datumom opravile vse institucije in organi ter države članice EU-27 je še vedno pripravljeno.

Ukrepi na ravni EU so povzeti v četrtem sporočilu o pripravljenosti na brexit z dne 10. aprila 2019. Komisija je pripravila 19 zakonodajnih predlogov za pripravo na izstop Združenega kraljestva. Evropski parlament in Svet sta jih sprejela 18, o enem pa je bil dosežen politični dogovor, ki se nanaša na proračun EU za leto 2019 in naj bi bil uradno sprejet junija 2019. Ti zakonodajni akti so navedeni v Prilogi 1 in zajemajo področja prevoza, koordinacije sistemov socialne varnosti, programa Erasmus+ in vizumske ureditve, ki se uporablja za državljane Združenega kraljestva. Komisija je sprejela tudi 63 nezakonodajnih aktov na številnih področjih politike.

Komisija je pregledala vse ukrepe na ravni EU, da bi ocenila, ali glede na podaljšanje obdobja iz člena 50(3) PEU še vedno ustrezajo svojemu namenu. Na podlagi tega pregleda Komisija meni, da ti zakonodajni in nezakonodajni akti Unije še naprej izpolnjujejo svoje predvidene cilje. Zato jih ni treba vsebinsko spremeniti. Komisija pred novim datumom izstopa ne načrtuje nobenih novih ukrepov.

V veliki večini primerov se čas uporabe in trajanje učinka vsakega od teh aktov samodejno prilagodita novemu datumu izstopa in zato besedila ni treba spremeniti. V nekaterih primerih je v aktih določen datum izteka njihove veljavnosti. Komisija bo preučila, ali je za te akte

[6] Za scenarij brez dogovora, po katerem za Združeno kraljestvo veljajo pravila Svetovne trgovinske organizacije o največji tarifni ugodnosti, zunanje študije, ki vključujejo trgovinske in ne trgovinske kanale, kažejo na kratkoročno zmanjšanje BDP Združenega kraljestva. Svetovni gospodarski obeti (2019) Mednarodnega denarnega sklada (MDS) zmanjšanje ocenjujejo med 3,7 in 4,9 %, centralna banka Združenega kraljestva (*Bank of England*) pa (novembra 2018) med 4,75 in 7,75 % v petih letih, oboje v primerjavi z izhodiščnim scenarijem. Za povprečni kratkoročni učinek na države članice EU-27 je ocena MDS (2019) precej pod 1 %, študija *Bank of England* pa za države članice EU-27 ne navaja ocene. Kar zadeva dolgoročne učinke, več zunanjih študij kaže na dolgoročen negativen učinek na BDP Združenega kraljestva v višini približno 3–8 %. MDS (2019) ga ocenjuje na skoraj 3 %; Vlada Združenega kraljestva (2018) na 7,7 %. Kar zadeva povprečni dolgoročni učinek na EU-27 je ocena MDS (2019) precej pod 1 %, kar je v skladu z večino drugih študij.

[7] COM(2019) 195 final.

potrebna tehnična prilagoditev, da se pred iztekom njihove veljavnosti upošteva novi časovni okvir.

Poleg tega je Komisija sprejela[8] 16 nezakonodajnih ukrepov za nepredvidene razmere[9] v skladu s sanitarno in fitosanitarno zakonodajo EU glede na prejšnji datum izstopa 12. april 2019 na podlagi zagotovil Združenega kraljestva. Zaradi podaljšanja so ti ukrepi zdaj zastareli. Vendar če bo Združeno kraljestvo še naprej dajalo potrebna zagotovila, bodo ukrepi ponovno sprejeti, da bi se začeli uporabljati 1. novembra 2019.

93 obvestil, ki jih je objavila[10] Komisija, še naprej zagotavljajo smernice zainteresiranim stranem in organom na številnih področjih, na katera vpliva izstop. Čeprav se je datum izstopa spremenil, to ne vpliva na njihovo pravno analizo učinka izstopa Združenega kraljestva.

Poleg tega tehnične razprave in izmenjave med Komisijo in državami članicami EU-27 ter predstavniki industrije in civilne družbe še naprej temeljijo na splošnih vprašanjih glede pripravljenosti in nepredvidljivih razmer ter posebnih sektorskih, pravnih in upravnih vprašanjih. V teh razpravah, ki so potekale ves čas procesa, je bilo mogoče razjasniti številna vprašanja.

## 3. TEKOČE PRIPRAVE NA IZBRANIH PODROČJIH

Prejšnja sporočila v zvezi s pripravljenostjo na brexit so obravnavala široko paleto sektorjev in temu ustrezne vidike. Ta oddelek se osredotoča na področja, potrebna nadaljnje in posebne pozornosti v prihodnjih mesecih.

Kot je Komisija dosledno trdila, je pripravljenost na izstop Združenega kraljestva skupno prizadevanje javnih uprav in gospodarskih subjektov. Za pripravo na vse scenarije so odgovorni vsi deležniki. Prav tako se morajo nanje pripraviti državljani, ki jih to zadeva.

V nekaterih sektorjih so podjetja marca 2019 navedla, da niso imela dovolj časa za prilagoditev. Komisija odločno spodbuja deležnike, naj izkoristijo dodaten čas do 31. oktobra 2019, da bi zagotovile, da so sprejele vse potrebne ukrepe za pripravo na izstop Združenega kraljestva. Zagotoviti bi morale, da so na voljo potrebna regulativna dovoljenja, da so sprejele upravne ukrepe za čezmejno trgovino in potrebne ukrepe za preselitev, reorganizacijo podjetij ali pogodbene prilagoditve[11]. Zlasti ne bo mogoče dati na trg EU izdelkov, ki ne izpolnjujejo potrebnih zahtev in dovoljenj. Kot je navedeno zgoraj, Komisija zaradi morebitnega scenarija brez dogovora ne namerava sprejeti nobenega novega ukrepa ali zagotavljati nadomestil gospodarskih subjektov zaradi nepripravljenosti. Komisija meni, da dodatni čas, ki je na voljo zaradi podaljšanja, načeloma zadostuje za prilagoditev

---

8 UL L 100 I, 11.4.2019, in UL L 103, 12.4.2019.

9 Ti akti zajemajo: (i) odobritev programa spremljanja ostankov za leto 2019 v Združenem kraljestvu in njegovih kronskih odvisnih ozemljih; (ii) določitev statusa Združenega kraljestva in njegovih kronskih odvisnih ozemelj v zvezi z bovino spongiformno encefalopatijo (BSE); (iii) uvrstitev Združenega kraljestva in njegovih kronskih odvisnih ozemelj kot tretje države, ki ji je dovoljen izvoz živih živali in proizvodov živalskega izvora v EU; in (iv) odobritev novih ali razširjenih mejnih kontrolnih točk v državah članicah EU-27, ki jih uvoz iz Združenega kraljestva najbolj zadeva.

10 https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notices_sl.

11 Na primer, pogodbene izbire jurisdikcije Združenega kraljestva (za podrobnejše informacije glej ustrezno obvestilo za deležnike: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/civil_justice_sl.pdf).

gospodarskih subjektov, tako da tudi v primerih, ko so na voljo izjeme ali odstopanja, ti ne bi smeli biti potrebni.

Nacionalni, regionalni in lokalni organi v državah članicah EU-27 so imeli osrednjo vlogo pri pripravah na izstop Združenega kraljestva. Vse države članice EU-27 so sprejele zakonodajo in strategije ter se nanj pripravile v praksi. Kot je storila Komisija v zvezi z ukrepi EU za nepredvidljive razmere, bi morale države članice EU-27 pregledati svoje nacionalne ukrepe za nepredvidljive razmere, da bi zagotovili, da glede na podaljšanje obdobja iz člena 50(3) še naprej ustrezajo svojemu namenu. V primeru izstopa brez sporazuma, se morajo zadnji pripravljalni ukrepi začeti uporabljati najpozneje 1. novembra 2019.

***Pravice državljanov do prebivanja in socialne varnosti***

V zvezi s **pravicami do prebivanja državljanov Združenega kraljestva** je 27 držav članic EU pripravilo ali sprejelo nacionalne ukrepe za nepredvidljive razmere pred 12. aprilom 2019, da bi zagotovile, da bodo lahko državljani Združenega kraljestva in njihovi družinski člani, ki niso državljani EU, zakonito prebivali v obdobju neposredno po izstopu brez dogovora. Komisija je sodelovala z državami članicami EU-27, da bi zagotovila skladnost celotnega pristopa, pri čemer priznava, da je potrebna nacionalna prožnost, saj se države članice soočajo z različnimi izzivi, odvisnimi od njihovih pravnih in upravnih sistemov ter števila državljanov Združenega kraljestva, ki prebivajo na njihovem ozemlju.

Za še večjo jasnost glede razmer, je Komisija v tesnem sodelovanju z državami članicami EU-27 pripravila pregled nacionalnih ukrepov glede pravic do prebivanja na svojih spletnih straneh za pripravljenost na brexit[12]. Komisija bo ta pregled še naprej posodabljala z najnovejšimi prispevki držav članic EU-27. Komisija poziva države članice EU-27, naj nadaljujejo svoje dejavnosti ozaveščanja za državljane Združenega kraljestva, ki prebivajo na njihovem ozemlju. Komisija opozarja, da je zaščita pravnega statusa državljanov Združenega kraljestva, ki trenutno prebivajo v EU, prednostna naloga.

Kar zadeva **državljane EU, ki prebivajo v Združenem kraljestvu**, so informacije o pristopu vlade Združenega kraljestva na voljo na spletišču Vlade Združenega kraljestva[13].

Kot je pojasnjeno v četrtem sporočilu o pripravljenosti na brexit z dne 10. aprila 2019, je Komisija sodelovala tudi z državami članicami EU-27, da bi v primeru scenarija brez dogovora dopolnila raven zaščite **pravic socialne varnosti**, ki jih zagotavlja uredba EU za nepredvidljive razmere[14]. To vključuje enostranski usklajen krizni pristop, ki se uporablja za vse zavarovane osebe, katerih pravice se nanašajo na Združeno kraljestvo pred datumom izstopa. Poleg tega se lahko države članice EU-27 odločijo, da bodo enostransko uporabljale načelo seštevanja obdobij zaposlitve, zavarovanja in prebivanja v Združenem kraljestvu po izstopu ali da bodo sprejele nadaljnje enostranske ukrepe[15]. Prav tako bi lahko osebam, ki so zavarovane v Združenem kraljestvu in prebivajo na njihovem ozemlju, omogočile dostop do zdravstvenega varstva. Komisija je pripravila pregled nacionalnih ukrepov[16], ki potrjuje, da

---

[12] https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/citizens-rights_sl.

[13] https://www.gov.uk/eusettledstatus.

[14] Uredba (EU) 2019/500 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. marca 2019 o uvedbi ukrepov za nepredvidljive razmere na področju koordinacije sistemov socialne varnosti po izstopu Združenega kraljestva iz Unije (UL L 85I, 27.3.2019, str. 35).

[15] Še naprej bodo na primer lahko ponujale možnost izvoza denarnih dajatev, ki niso starostne pokojnine, v Združeno kraljestvo.

[16] https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/citizens-rights_sl.

med državami članicami sicer obstajajo nekatere razlike glede sprejetih ukrepov, kar odraža njihove posebnosti, vendar usklajen pristop zagotavlja enotno osnovno raven zaščite v vseh 27 državah članicah EU. Države članice EU-27 bi morale obdobje podaljšanja uporabiti za pomoč državljanom in jim zagotoviti dostop do informacij, ki jih potrebujejo za pripravo na izstop Združenega kraljestva.

***Zdravila, medicinski pripomočki in kemične snovi***

Izstop Združenega kraljestva vpliva na dve vrsti **zdravil za uporabo v humani in veterinarski medicini**: tista, ki jih centralno odobri Evropska komisija, in tista, ki jih države članice odobrijo na nacionalni ravni. Do 12. aprila 2019 le majhno število centralno odobrenih zdravil (približno 1 %) ni bilo usklajenih s predpisi. Čeprav je to stanje obvladljivo, je v interesu tako farmacevtske industrije kot pacientov, da se to vprašanje reši. Evropska agencija za zdravila (EMA) je za zdravila, ki so odobrena na centralni ravni, blizu zaključka postopka usklajevanja s predpisi. Več dela je treba še opraviti v zvezi z zdravili, ki so odobrena na nacionalni ravni. Industrija se odločno spodbuja, naj v tesnem sodelovanju z Evropsko agencijo za zdravila in nacionalnimi agencijami za zdravila[17] obdobje podaljšanja izkoristi za uskladitev preostalih zdravil s predpisi do 31. oktobra 2019. Kar zadeva prenos obratov za preskušanje serije iz Združenega kraljestva v države članice EU-27, je Komisija marca 2019 izdala smernice o možnosti, da družbe pridobijo začasno oprostitev, če izpolnjujejo določene pogoje[18]. Čeprav bi morala biti zadeva manj pomembna zaradi podaljšanja obdobja iz člena 50(3), navedene smernice ostajajo veljavne tako za centralno kot za nacionalno odobrena zdravila, da se omogoči hitro dokončanje prenosa obratov za preskušanje kakovosti na EU-27.

Poleg tega poteka prenos certifikatov za **medicinske pripomočke** s priglašenih organov Združenega kraljestva na priglašene organe EU-27. Več priglašenih organov Združenega kraljestva ustanavlja nove organe v državah članicah EU-27 ali pa sodeluje z organi, priglašenimi v EU-27, pri prenosu potrdil njihovih strank na države članice EU-27. Čeprav je bil v obdobju pred 12. aprilom 2019 pri prenosu potrdil dosežen dober napredek, bo potrebno še veliko dela, da bi do 31. oktobra 2019 dosegli popolno skladnost. V primerih, ko priglašeni organi Združenega kraljestva ne bodo mogli pravočasno prenesti vseh potrdil svojih strank, se proizvajalce odločno spodbuja, da sami prenesejo svoje potrdilo na priglašeni organ v državah članicah EU-27. Države članice bi morale podjetjem pomagati pri usmerjanju njihovih ukrepov pripravljenosti na kritične proizvode in pri iskanju priglašenega organa EU-27, na katerega bi lahko pravočasno prenesla potrdila. Države članice redno razpravljajo o napredku v zvezi s tem vprašanjem, zlasti v okviru projektne skupine za brexit mreže pristojnih organov za medicinske pripomočke, in so v rednih stikih s Komisijo. Komisija meni, da podaljšanje obdobja iz člena 50(3) do 31. oktobra 2019 zagotavlja dovolj časa za dokončanje prenosa potrdil in prilagoditev oznak proizvodov.

[17] Informacije o napredku teh ukrepov za pripravljenost se bodo izmenjavale med državami članicami ter se bodo delile s Komisijo in Evropsko agencijo za zdravila na mesečnih sestankih usklajevalnih skupin za postopek z medsebojnim priznavanjem in decentralizirani postopek – zdravila za uporabo v humani/veterinarski medicini (CMDh/CMDv) ter na rednih sestankih vodij agencij za zdravila (HMA) in njihovih projektnih skupin za brexit.

[18] Pristojni organi lahko v ustrezno utemeljenih primerih uporabijo izjeme iz člena 20(b) Direktive 2001/83/ES (o zdravilih za uporabo v humani medicini) in člena 24(b) Direktive 2001/82/ES (o zdravilih za uporabo v veterinarski medicini) , da se imetnikom dovoljenja za promet dovoli, da za omejeno obdobje in najpozneje do konca leta 2019 uporabijo testiranje kontrole kakovosti, opravljeno v Združenem kraljestvu.

Kar zadeva **kemične snovi**, je bilo do konca aprila 2019 463 registracij snovi na podlagi uredbe REACH prenesenih v države članice EU-27, 718 pa jih je še vedno registriranih samo s strani registracijskih zavezancev s sedežem v Združenem kraljestvu. Evropska agencija za kemikalije (ECHA) je v sistemu REACH-IT odprla „okno za izstop Združenega kraljestva iz EU“[19], da bi sprejela potrebne ukrepe za prenos registracij na podlagi uredbe REACH pred datumom izstopa. Po zadnjem podaljšanju obdobja iz člena 50(3) Evropska agencija za kemikalije ohranja okno za izstop Združenega kraljestva iz EU odprto do 31. oktobra 2019. Podjetja z registracijskimi zavezanci s sedežem v Združenem kraljestvu, ki svojih registracij še niso prenesli v države članice EU-27, se odločno spodbuja, da izkoristijo to možnost ter se povežejo z morebitnimi registracijskimi sozavezanci s sedežem v EU-27 in uporabniki na nižji stopnji ter se z njimi uskladijo. Če se registracije ne prenesejo, se zadevne kemikalije z datumom izstopa ne bodo mogle več dajati na trg EU. Na področju avtorizacij na podlagi uredbe REACH morajo vlagatelji vloge za avtorizacijo s sedežem v Združenem kraljestvu svojo vlogo prenesti na družbo, ki ima sedež v EU-27, da bi se izognili motnjam v oskrbi.

***Carine, posredno obdavčenje in mejne kontrolne točke***

Na področju **carin in posrednega obdavčenja** je Komisija pred prejšnjim datumom izstopa organizirala številna tehnična srečanja in objavila navodila o carinah, davku na dodano vrednost (DDV) in trošarinah[20]. Do datuma izstopa se načrtuje več dodatnih medsektorskih razprav z nacionalnimi upravami. Prizadevanja so usmerjena tudi v posebno usposabljanje nacionalnih carinskih uradnikov, in sicer z delavnicami[21], spletnimi videi ali animacijami, pa tudi s programi za hitro zaposlovanje novega carinskega osebja in prekvalifikacijo obstoječega osebja[22].

Poleg tega Komisija nadaljuje večjezično komunikacijsko kampanjo, ki se je začela 18. februarja 2019[23] in je namenjena podjetjem iz EU in vsem drugim deležnikom pri spremljanju njihovih priprav na izstop Združenega kraljestva. Komunikacijska orodja vključujejo na primer posebno spletišče[24], zloženke, carinski priročnik in spletno razlago tehničnih rešitev, ki se uvajajo za zagotovitev izvajanja carinskega zakonika Unije v primeru izstopa Združenega kraljestva brez sporazuma.

Nacionalne uprave so veliko vložile v infrastrukturo in človeške vire, predvsem v državah članicah, ki so glavne vstopne in izstopne točke za trgovino Evropske unije z Združenim kraljestvom. Države članice sodelujejo s Komisijo tudi pri usposabljanju in obveščanju gospodarskih subjektov in deležnikov.

Glede na veliko število gospodarskih subjektov, ki jih izstop zadeva, je težko ugotoviti natančno raven pripravljenosti podjetij na področju carine, vendar statistični podatki kažejo, da so bili ukrepi sprejeti.

---

[19] https://echa.europa.eu/uk-withdrawal-from-the-eu?utm_source=echa.europa.eu&utm_medium=display&utm_campaign=customer-insight&utm_content=banner.

[20] Navodila so na voljo na: https://ec.europa.eu/taxation_customs/uk-withdrawal-sl.

[21] Do konca leta 2019 je predvidenih 15 dodatnih delavnic.

[22] Trenutno so vsem državam članicam in v vseh jezikih EU na voljo trije programi za hitro usposabljanje z neposrednim dostopom do gradiva EU za usposabljanje.

[23] Sporočilo za medije: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-901_sl.htm.

[24] https://ec.europa.eu/taxation_customs/uk-withdrawal-sl.

Prvič, število registracijskih in identifikacijskih številk Evropske unije (številke EORI), dodeljenih vsem gospodarskim subjektom, ki so jih carinski organi registrirali za prihodnje uvozne/izvozne dejavnosti, se je od februarja do marca 2019 znatno povečalo[25]. V zvezi s tem je Komisija pojasnila[26], da lahko gospodarski subjekti predložijo zahtevane podatke in izvedejo potrebne korake za registracijo pred datumom izstopa. Poleg tega se je povečalo tudi število vlog za status pooblaščenega gospodarskega subjekta (status AEO), ki omogoča določene olajšave in poenostavitve carinskih postopkov[27]. Ti trendi kažejo, da so deležniki kar zadeva carinske postopke vse bolj pripravljeni, vendar to ne pomeni, da so bili sprejeti vsi potrebni ukrepi za pripravljenost. Dodelitve številke EORI in statusa AEO so namreč le del ukrepov, ki jih morajo gospodarski subjekti sprejeti za pripravo na scenarij brez dogovora, ki lahko na primer povzroči tudi spremembe v logistiki in operativnem načrtovanju ali morebitno zaposlovanje carinskih strokovnjakov. Nazadnje, okrepljena prizadevanja ne bi smela biti omejena na države, ki so geografsko blizu Združenega kraljestva: vsako podjetje iz EU-27, ki namerava še naprej trgovati z Združenim kraljestvom po datumu izstopa, bi moralo ukrepati in vzpostaviti stik s svojo nacionalno carinsko upravo, da bi poskrbelo, da bo izvedlo vse potrebne priprave.

Na področju sanitarnega in fitosanitarnega nadzora so države članice EU-27 vzpostavile nove **mejne kontrolne točke** oziroma razširile tiste, ki že obstajajo na vstopnih točkah uvoza iz Združenega kraljestva v EU. Kot je navedeno zgoraj, bo treba glede na zadnje podaljšanje obdobja iz člena 50(3) ponovno sprejeti nezakonodajni akt, s katerim se odobrijo te mejne kontrolne točke. Medtem bi morale države članice EU-27 dodaten čas uporabiti za oceno potrebe po nadaljnjih prilagoditvah teh mejnih kontrolnih točk, da bi zagotovile njihovo delovanje v celoti od vsega začetka. Poleg tega Komisija vzdržuje redne stike z državami članicami, ki jih izstop najbolj zadeva, tako da bi se lahko v primeru scenarija brez dogovora hitro vzpostavil kopenski most med Irsko in preostalim delom Evropske unije prek Združenega kraljestva, vključno s podporo iz potrebnih sistemov IT.

***Promet***

Uredba (EU) št. 2019/502[28] za nepredvidljive razmere na področju **zračnega prometa** vključuje poseben mehanizem, s katerim lahko letalski prevozniki EU izpolnijo zahtevo EU glede večinskega lastništva in nadzora po izstopu Združenega kraljestva. Letalski prevozniki

---

[25] Število vlog za dodelitev številke EORI se je znatno povečalo marca 2019 (s 57 556 februarja 2019 na 306 105 marca 2019), največji porast pa je bil zabeležen v državah članicah, ki so geografsko blizu Združenemu kraljestvu. V Franciji se je število vlog povečalo za 55-krat, in sicer s 4 020 na 219 924, na Irskem pa se je povečalo za sedemkrat, in sicer s 327 januarja na 2 017 februarja oziroma 1 941 marca 2019. V Belgiji se je povečalo za 50 %, z 962 na 1 570, v Italiji pa se je marca v primerjavi s februarjem 2019 povečalo za šestkrat, in sicer s 5 890 na 31 375 (vir: mesečno poročilo podatkovne zbirke sistema gospodarskih subjektov (EOS)).

[26] https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/guidance-customs-procedures_sl.pdf.

[27] V letih 2018 in 2019 se je povečalo število vlog za status AEO (1 727 vlog v letu 2018 v primerjavi s 1 449 v letu 2017, medtem ko je bilo v letu 2019 samo v prvih petih mesecih vloženih 943 vlog). To povečanje je zlasti opazno na Irskem (16 vlog v letu 2017, 42 v letu 2018 in 76 v prvih petih mesecih leta 2019) in v Franciji (100 vlog v prvih petih mesecih leta 2019 v primerjavi s 132 vlogami v celem letu 2018). Ker je za vložitev vloge za status pooblaščenega gospodarskega subjekta potrebno imeti številko EORI, ni mogoče izključiti, da se bo število vlog za status AEO v prihodnje še dodatno povečalo zaradi velikega števila registracij za številko EORI v marcu 2019 (vir: mesečno poročilo podatkovne zbirke sistema gospodarskih subjektov (EOS)).

[28] Uredba (EU) 2019/502 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. marca 2019 o skupnih pravilih za zagotavljanje osnovne letalske povezljivosti v zvezi z izstopom Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Unije (UL L 85I, 27.3.2019, str. 49).

so imeli od začetka veljavnosti Uredbe (tj. od 28. marca 2019)15 dni, da posameznim nacionalnim organom, pristojnim za izdajo licenc, predložijo načrt z opisom ukrepov, ki jih bodo sprejeli, da bi dosegli popolno skladnost z zahtevami. Organi, pristojni za izdajo licenc, imajo na voljo dva meseca, da ocenijo, ali bodo ukrepi zagotovili skladnost, in o svoji oceni obvestijo Komisijo in letalskega prevoznika. V skladu z uredbo za nepredvidljive razmere morajo zadevni letalski prevozniki do 30. marca 2020 izvesti te ukrepe in zagotoviti polno spoštovanje prava Unije o lastništvu in nadzoru[29]. Ta postopek se že izvaja in Komisija je v rednih stikih z nacionalnimi organi. Uredba za nepredvidljive razmere prav tako omogoča letalskim prevoznikom Združenega kraljestva, da predložijo vloge za dovoljenja za opravljanje prevozov iz posameznih držav članic, v katerih želijo delovati. Tudi te določbe se uporabljajo od 28. marca 2019.

V sektorju **železniškega prometa** bi morali operaterji, ki niso sprejeli potrebnih ukrepov za pridobitev ustreznih dokumentov EU-27, poskrbeti za to, da jih pridobijo. Uredba za nepredvidljive razmere (EU) 2019/503[30] že določa dovolj dolg časovni okvir za zagotovitev skladnosti s predpisi. Komisija glede na podaljšanje meni, da imajo operaterji dovolj časa za zagotovitev skladnosti do datuma izstopa. Strojevodje, ki želijo še naprej upravljati vlake na čezmejnih progah in še niso pridobili veljavnega dovoljenja EU-27, takih pa je znatno število, morajo za to poskrbeti. V zvezi z varnostnimi spričevali in operativnimi licencami za prevoznike v železniškem prometu, ki opravljajo prevoze skozi predor pod Rokavskim prelivom, so nacionalni organi in nekateri prevozniki sprejeli nadaljnje ukrepe za zagotovitev razpoložljivosti ustreznih spričeval in dovoljenj EU-27.

***Ribolovne dejavnosti***

Komisija je v **ribiškem** sektorju hitro ukrepala za izvajanje uredb EU za nepredvidljive razmere[31]. Komisija in države članice so sodelovale pri zbiranju informacij v ustrezni obliki, da se lahko zahteve za izdajo dovoljenj plovilom EU za dostop do voda Združenega kraljestva obravnavajo takoj, ko se začne uporabljati uredba za nepredvidljive razmere glede dovoljenj za ribolov. Komisija bo zagotovila, da bodo po potrebi vzpostavljene potrebne strukture za hitro izvajanje ukrepa za nepredvidljive razmere.

Komisija je z državami članicami tesno sodelovala tudi pri prilagoditvi njihovih operativnih programov, da bi se lahko pri začasnem prenehanju dejavnosti uporabila sredstva iz Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo, če bi bilo to potrebno in ustrezno. Komisija ponovno poudarja pomen usklajenega pristopa zadevnih držav članic EU-27 za pripravo na možnost, da plovila EU ne bi več imela dostopa do voda Združenega kraljestva. Pripravljena je olajšati nadaljnja posvetovanja, da se doseže skupen okvir za spremljanje sprememb ali motenj ribolovnih dejavnosti v vodah EU, vključno z morebitnim premikom navedenih

[29] Člen 16(4) Uredbe (EU) 2019/502 določa, da se bo navedena uredba prenehala uporabljati na zgodnejšega od naslednjih dveh datumov: (a) datum, na katerega začne veljati celovit sporazum, ki ureja opravljanje storitev zračnega prevoza z Združenim kraljestvom, katerega pogodbenica je Unija, ali, odvisno od primera, se začne uporabljati začasno, ali (b) 30. marca 2020.

[30] Uredba (EU) 2019/503 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. marca 2019 o nekaterih vidikih varnosti na železnici in železniške povezljivosti v zvezi z izstopom Združenega kraljestva iz Unije (UL L 85I, 27.3.2019, str. 60).

[31] Uredba (EU) 2019/498 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. marca 2019 o spremembi Uredbe (EU) 2017/2403 glede dovoljenj za ribolov za ribiška plovila Unije v vodah Združenega kraljestva in ribolovnih operacij ribiških plovil Združenega kraljestva v vodah Unije (UL L 85I, 27.3.2019, str. 25) ter Uredba (EU) 2019/497 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. marca 2019 o spremembi Uredbe (EU) št. 508/2014 glede nekaterih pravil o Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo po izstopu Združenega kraljestva iz Unije (UL L 85I, 27.3.2019, str. 22).

dejavnosti, ter bi lahko zagotovila usklajen odziv, vključno z morebitno uporabo podpore za začasno prenehanje dejavnosti. Komisija bo še naprej sodelovala tudi z Evropsko agencijo za nadzor ribištva, ki ima lahko koristno vlogo pri večjih potrebah po nadzoru in spremljanju po izstopu Združenega kraljestva.

Če Združeno kraljestvo 31. oktobra 2019 izstopi iz Evropske unije brez sporazuma, bo treba v ustreznem trenutku obravnavati posledice za določitev ribolovnih možnosti za leto 2020, vključno s posebno ureditvijo z Združenim kraljestvom v skladu z obveznostmi mednarodnega prava in na podlagi znanstvenih mnenj.

***Finančne storitve***

Na področju **finančnih storitev** so podjetja med pripravami na prejšnji datum izstopa, ki je bil 12. april 2019, dosegla znaten napredek pri načrtovanju ravnanja v nepredvidljivih razmerah, vključno z ustanovitvijo poslovnih enot v državah članicah EU-27, spremembo („repapering“) ali prekinitvijo čezmejnih pogodb ter prilagoditvijo poslovnih modelov[32]. Vendar so nekatera vprašanja še nerešena. Zavarovalnice, ponudniki plačilnih storitev in drugi izvajalci finančnih storitev, ki pri nekaterih vidikih svojega poslovanja (na primer upravljanje pogodb in dostop do infrastruktur) še niso pripravljeni, se odločno spodbujajo k dokončanju pripravljalnih ukrepov do 31. oktobra 2019. Komisija sodeluje z nadzornimi organi na ravni EU in nacionalni ravni, da bi zagotovila izvajanje načrtov podjetij za ukrepe za nepredvidene razmere v celoti, in pričakuje, da nadzorni organi Združenega kraljestva podjetjem ne bodo preprečevali izvajanja takih načrtov. Komisija poleg tega sodeluje z državami članicami, da bi zagotovila usklajen pristop k pripravam za nepredvidljive razmere na področju finančnih storitev na nacionalni ravni, da se ohrani finančna stabilnost in prepreči ogrožanje enakih konkurenčnih pogojev na enotnem trgu za finančne storitve. Komisija je zavezana stabilnim in odprtim finančnim trgom. Če Združeno kraljestvo 31. oktobra 2019 izstopi iz Evropske unije brez sporazuma, pa bo to nujno povzročilo določeno razdrobljenost trga finančnih storitev.

## 3. SKLEPNE UGOTOVITVE

Komisija meni, da še naprej obstaja možnost izstopa Združenega kraljestva brez sporazuma, skupaj z vsemi negativnimi gospodarskimi posledicami. Komisija je ob upoštevanju podaljšanja obdobja iz člena 50(3) ocenila vse trenutne ukrepe EU za nepredvidljive razmere in ugotovila, da so še vedno primerni in ustrezajo svojemu namenu. Kljub temu bo še naprej spremljala politične razmere in ocenila, ali bo potrebna morebitna razširitev sprejetih ukrepov. Poleg tega bo Komisija še naprej pomagala državam članicam in deležnikom pri njihovih pripravah, ponovno pa poudarja, kako pomembno je, da vsi deležniki obdobje do konca podaljšanja, torej do 31. oktobra 2019, izkoristijo za to, da poskrbijo za kar najboljšo pripravljenost na vse možne izide.

[32] Evropska centralna banka in evropski nadzorni organi na podlagi podatkov o načrtovanju ravnanja v nepredvidljivih razmerah menijo, da je splošna raven pripravljenosti finančnega sektorja zadovoljiva. Banka Bank of England je navedla, da je raven pripravljenosti finančnega sektorja v Združenem kraljestvu ustrezna. Poleg tega je v poročilu ECB o finančni stabilnosti iz maja 2019 navedeno, da „izstop Združenega kraljestva iz EU pomeni obvladljiva tveganja za splošno finančno stabilnost euroobmočja, organi pa so se na ta scenarij pripravili“.